

Til
Kommunalbestyrelserne og
De kommunale revisorer

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk
www.vfm.dk

Temarevision 2009 - Indsats mod misbrug af sociale ydelser

26. november 2008

Ifølge bekendtgørelse nr. 1498 af 12. december 2007 om statsrefusion og tilskud, samt regnskabsaflæggelse og revision på Velfærdsministeriets, Beskæftigelsesministeriets og Ministeriet for flygtninge, Indvandrere og Integrations ressortområder § 70, stk. 7, kan der stilles krav om, at kommunernes revisorer foretager en særlig revision på et eller flere sagsområder udmeldt af ministeriet, og at de udmeldte sagsområder indgår i revisors planlægning af den samlede årlige revision af sagsområder omfattet af bekendtgørelsen.

J.nr. 2008-6842

I henhold til tidligere aftale mellem Socialministeriet og Kommunernes Landsforening kan der hvert andet år foretages en temarevision. Temaerne for denne revision fastsættes på skift af Beskæftigelsesministeriet og Velfærdsministeriet. For 2009 er det Velfærdsministeriet, der fastlægger temaet.

Denne skrivelse indeholder retningslinjer for temarevisionen i 2009, hvor temaet vil være kommunernes indsats mod misbrug af sociale ydelser.

Baggrund

Kommunerne har ansvaret for at administrere langt de fleste af de sociale ydelser og ansvaret for, at ydelserne udbetales på et korrekt grundlag. Hvis forudsætningerne for at udbetale de sociale ydelser ikke længere er til stede, skal kommunerne indstille udbetalingen af ydelserne og eventuelt kræve tilbagebetaling. Det er kommunerne, der skal godtgøre, at betingelserne for at modtage ydelsen ikke længere er til stede.

Kommunernes indsats mod misbrug af sociale ydelser retter sig hovedsageligt mod to former for misbrug. Sager, der knytter sig til "fiktiv adresse" (enligsager) og sager, der knytter sig til "dobbeltforsørgelse" (sort arbejde).

Kommunerne har i flere sammenhænge, bl.a. på KL og Arbejdsdirektoratets konference om social kontrol d. 26. maj 2008, tilkendegivet, at der efter kommunalreformen har været behov for at opbygge ny viden og kompetencer hos kommunale medarbejdere i forhold til en indsats mod misbrug af sociale

ydelser.

Samtidig er der fra flere sider, herunder fra KL, igangsat initiativer, der skal give kommunerne bedre viden om, hvilke regler der gælder, hvordan kommunerne rent praktisk kan gribe indsatsen mod misbrug af sociale ydelser an, og hvad der i praksis har vist sig at virke.

Som opfølgning herpå igangsætter Velfærdsministeriet denne temarevision, som skal afdække kommunernes indsats mod misbrug af sociale ydelser.

Formål

Formålet med temarevisionen er

- dels at tilskynde kommunerne til at forebygge fejludbetalinger, og
- dels få kommunerne til at foretage en grundig efterfølgende kontrol med udbetaling af de velfærdsydelser, hvor der erfaringsmæssigt forekommer uberettigede udbetalinger.

Fokus

Konkret skal temarevisionen have fokus på følgende:

1. At den enkelte kommune har tilrettelagt hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange for udbetalingen af ydelser, og at de foreskrevne forretningsgange følges.
2. At den enkelte kommune har organiseret sig hensigtsmæssigt i forhold til at opdage misbrug af sociale ydelser, herunder om den enkelte kommune har etableret et kontrolmiljø, der kan afdække/spore misbruget.
3. At den enkelte kommune indsamler og analyserer resultaterne som ovennævnte kontrolmiljø generer.
4. At den enkelte kommune også konkret reagerer, herunder kræver tilbagebetaling og/eller benytter sig af de sanktioner på beskæftigelsesområdet, der er mulige, når de indsamlede resultater indikerer misbrug af sociale ydelser.
5. At den enkelte kommune i tilstrækkelig grad dokumenterer og begrundet afgørelser i sager, hvor der er risiko for misbrug af sociale ydelser.
6. At den enkelte kommune oplyser borgeren om dennes oplysningspligt.
7. At den enkelte kommune benytter lovgivningens muligheder for at indhente oplysninger fra banker for at undersøge fælles økonomi, også uden samtykke fra borgeren i tilfælde af konkret mistanke, samt benytter e-indkomst til kontrolformål.
8. At den enkelte kommune undersøger sager, hvor kommunen har modtaget oplysninger fra en anden myndighed eller en anmeldelse fra en borger vedrørende mistanke om misbrug af sociale ydelser.

Velfærdsministeriet udsender primo 2009 en vejledning, hvor ovennævnte punkter uddybes.

Metode

Alle kommuner er omfattet af temarevisionen.

Revisor bedes tilrettelægge omfanget af stikprøver og revision således, at der skabes klarhed over, om kommunernes indsats mod misbrug af sociale ydelser på en tilfredsstillende måde opfylder punkt 1-8 ovenfor.

Temarevisionen bør omfatte såvel en gennemgang af administrationens tilrettelæggelse (vedr. punkt 1-4) som et antal enkeltsager på minimum 15 sager, heraf minimum 5 sager, hvor kommunen har haft en konkret mistanke om misbrug (vedr. punkt 4-8). Dog kan sagsantallet være mindre, hvis kommunen har under 20.000 indbyggere.

Afgrænsning af lovområde

Aftalen om temarevision omfatter de refusionsbelagte sagsområder.

Følgende ydelser er omfattet af temarevisionen:

- Børnetilskud jf. lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.
- Boligstøtte (boligsikring og boligydelse) jf. lov om individuel boligstøtte.
- Folkepension jf. lov om social pension.
- Førtidspension jf. lov om social pension og Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v..
- Kontanthjælp og starthjælp jf. lov om aktiv socialpolitik.
- Sygedagpenge jf. lov om sygedagpenge.

Afrapportering

Temarevisionen afrapporteres i revisionsberetningen for 2009. Revisor bedes redegøre fyldigt og detaljeret for de forhold, der findes ved den særlige revision. Revisor kan i den forbindelse angive procedurer og hensigtsmæssige organiseringer, der kan fremme kommunernes indsats mod misbrug af sociale ydelser.

Kommunalbestyrelsen anmodes om at besvare revisors bemærkninger, således at Velfærdsministeriet oplyses om, hvilke initiativer kommunen har taget eller vil tage for at styrke indsatsen mod misbrug af sociale ydelser i forhold til de af temarevisionen omfattede ydelser.

Evt. spørgsmål til ovenstående kan rettes til specialkonsulent Britt Bergstedt, Velfærdsministeriet, tlf. 33954122/e-mail bbe@vfm.dk eller specialkonsulent Elsebeth Jarl Brunés, tlf. 33924569/e-mail ejb@vfm.dk vedrørende generelle spørgsmål og til fuldmægtig Palle Dam Leegaard, Velfærdsministeriet, tlf. 33929232 eller e-mail pdl@vfm.dk vedrørende revisionsmæssige spørgsmål.

Med venlig hilsen

Birgitte Olesen
Afdelingschef